

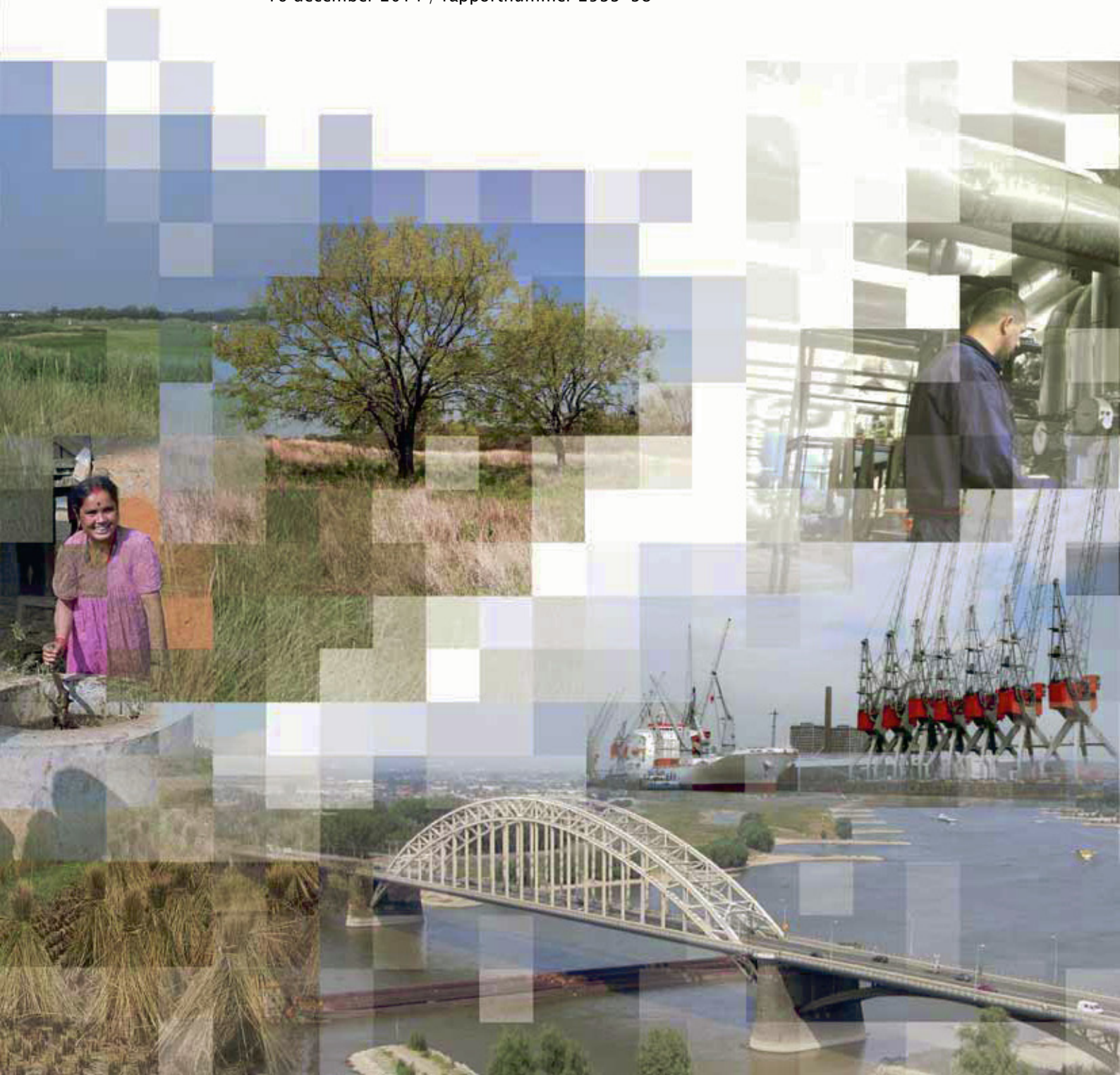

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan buitengebied Halle Heide

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

16 december 2014 / rapportnummer 2933-38

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER) en de aanvulling daarop

De gemeente Bronckhorst heeft het ontwerp-bestemmingsplan buitengebied Halle-Heide opgesteld. Met dit bestemmingsplan wordt de mogelijke uitbreiding van acht agrarische bedrijven en de verplaatsing van een pluimveebedrijf planologisch geregeld. Deze bedrijven zijn bij uitbreiding (mogelijk) m.e.r.-plichtig met mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden. Daarom is er bij het bestemmingsplan een plan-milieueffectrapport opgesteld. Initiatiefnemer is het college van burgemeester en wethouders; het bevoegd gezag in de m.e.r.-procedure is de gemeenteraad van Bronckhorst.

In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie'¹⁾) zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER en de aanvulling daarop.

De Commissie signaleerde bij de toetsing van het milieueffectrapport een aantal tekortkomingen. Deze betroffen de referentiesituatie en de gevolgen voor beschermde natuur van stikstofdepositie.

Tijdens de toetsing heeft een gesprek plaatsgevonden met de gemeente Bronckhorst over deze tekortkomingen. Naar aanleiding daarvan heeft het bevoegde gezag de Commissie verzocht de advisering op te schorten om een aanvulling op het MER te maken. De aanvullende informatie heeft de Commissie betrokken bij het opstellen van dit advies.

De aanvulling geeft ten opzichte van het MER veel goede informatie die essentieel is voor de besluitvorming. De aanvulling biedt gedetailleerde informatie over de huidige en de met het bestemmingsplan mogelijk gemaakte situatie van agrarische bedrijven. In de aanvulling op het MER is berekend hoeveel stikstofemissie er op dit moment plaatsvindt in het plangebied. Omdat de stikstofemissie niet mag toenemen is in de aanvulling bepaald hoeveel vee er gehouden kan worden binnen dit plafond, wanneer er wordt omgeschakeld naar de meest vergaande stikstofemissie reducerende staltechnieken. Uit de aanvulling op het MER blijkt dat er in het gebied ruimte is om op 6 agrarische locaties ontwikkelingen zoals die in het bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt te realiseren zonder toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebied Korenburgerveen, wanneer gebruik wordt gemaakt van maatregelen zoals stikstofemissie reducerende staltechnieken en drie locaties een niet-agrarische bestemming krijgen.

De Commissie is van oordeel dat hiermee de eerder gesignaleerde tekortkomingen zijn opgeheven en dat in het MER inclusief de aanvulling de essentiële milieu-informatie beschikbaar is voor de besluitvorming over de herziening van het bestemmingsplan buitengebied Halle-Heide.

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiemer.nl

2. Toelichting op het oordeel

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe. Zij gaat hierbij eerst in op het MER en vervolgens op de aanvulling daarop.

2.1 Referentiesituatie

MER

Voor de referentiesituatie zijn in het MER (pagina 19–21) gepresenteerd:

- het aantal dieren volgens de CBS tellingen in 2009 in de gemeente Bronckhorst;
- het vergunde aantal dieren in de gemeente Bronckhorst.

Voor de berekeningen in het MER is uitgegaan van een negatieve bijstelling van het vergunde aantal dieren met 40%, omdat stallen een deel van het jaar leegstaan vanwege onder meer schoonmaak (functionele leegstand) en vanwege niet benutte ruimte in de vergunningen. Deze correctie is wellicht juist voor de hele gemeente, maar is niet representatief voor dit plangebied. Dit plangebied omvat namelijk onder meer een akkerbouwbedrijf, een recent gevestigd melkveebedrijf en de inplaatsing van een pluimveebedrijf. Ook is er een grote diversiteit in omvang van de bedrijven. De Commissie is van oordeel dat de gevolgde (globale) werkwijze voor dit plangebied niet volstaat. De Commissie adviseerde voorafgaande aan de besluitvorming in een aanvulling op het MER de referentiesituatie nader te onderbouwen.

Aanvulling

De gemeente heeft er in de aanvulling voor gekozen om te onderzoeken welke uitbreidingen mogelijk zijn op perceelniveau. Daarvoor is een gedetailleerde analyse uitgevoerd die veel nuttige informatie geeft. Deze perceelsspecifieke aanpak geeft de omvang van het bouwvlak en de bestaande emissies op basis van staltechnieken, diercategorieën en dieraantallen per agrarische bestemming. De nieuwe gegevens in de aanvulling bieden daarmee afdoende informatie over de referentiesituatie.

2.2 Stikstofemissie en –depositie en uitvoerbaarheid plan

MER

Voor de effectbeoordeling van het voornemen is (tabel 4, pagina 23) een totaal aantal kilogram stikstofemissie gegeven zonder dat duidelijk is gemaakt hoe deze tot stand is gekomen. Zo wordt niet duidelijk van welke uitbreiding in dieren per diercategorie en daar bijhorende stikstofemissies en –depositie is uitgegaan.

Het ontwerp–bestemmingsplan maakt naast uitbreiding van veehouderijen ook het plaatsen van kuilvoerplaten en sleufsilos buiten het bouwvlak mogelijk waardoor meer ruimte op het bouwvlak kan ontstaan voor stallen en daarmee voor het houden van meer dieren. Daarnaast is mestbe– en verwerking op bedrijfsniveau niet uitgesloten. Deze mogelijkheden kunnen in potentie leiden tot een verdere toename van stikstofemissie en de daarbij behorende depositie. De maximale mogelijkheden van het plan zijn daarmee waarschijnlijk nog niet volledig in beeld gebracht.

De effecten van stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden en Beschermd Natuurmonumenten² in de omgeving van het plangebied zijn verder duidelijk beschreven in het MER. Zonder aanvullende maatregelen leiden alle beschreven alternatieven tot een toename van depositie, waarmee aantasting van de natuurlijke kenmerken van deze gebieden niet kan worden uitgesloten. In het ontwerpbestemmingsplan zijn dan ook bepalingen opgenomen die moeten voorkomen dat aantasting van Natura 2000-gebieden optreedt.

Als mitigerende maatregel (pagina 66-67) is aangegeven dat met de inzet van stikstofemissie beperkende staltechnieken nog veel milieuwinst te halen is. Deze stelling wordt niet planspecifiek onderbouwd, maar op basis van een modelbedrijf melkrundvee. De Commissie acht een planspecifieke onderbouwing relevant omdat:

- niet voor alle diercategorieën dergelijke technieken beschikbaar zijn, bijvoorbeeld voor jongvee, vleesvee en paarden;
- het in het plangebied aanwezige akkerbouwbedrijf (dat kan omschakelen naar melkrundveehouderij) niet nader geanalyseerd is terwijl dit bedrijf op dit moment geen stikstofemissie heeft (er worden geen dieren gehouden); daarom kan met het toepassen van emissie reducerende technieken geen ontwikkelruimte worden gecreëerd;
- het bedrijf aan de Dwarsdijk 2 een recent gevestigd bedrijf is waarvan het MER niet duidelijk maakt hoe deze is meegenomen in de berekeningen.

Uit het MER valt niet op te maken in hoeverre bedrijven nu al stikstofemissie reducerende staltechnieken hebben geïmplementeerd en of daarmee nog ontwikkelruimte te creëren is voor deze bedrijven. Daardoor is het niet duidelijk in hoeverre het in het MER beschreven voornemen uitvoerbaar is en of dit al dan niet leidt tot een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden.

De gevolgen van de verplaatsing van het pluimveebedrijf zijn niet in het MER meegenomen, met als reden (pagina 67) dat reeds een Natuurbeschermingswetvergunning is verleend. Omdat de verplaatsing met deze bestemmingsplanherziening ruimtelijk mogelijk wordt gemaakt dient het MER inzicht te geven in de gevolgen voor de te verlaten locatie en de te ontwikkelen locatie.³ Specifiek voor de gevolgen voor Natura 2000-gebieden zou het MER inzicht moeten geven in de toe- en afname van stikstofemissie en -depositie en de consequenties daarvan voor de ontwikkelingsruimte van de andere agrarische bedrijven in het plangebied.

Aanvulling

De aanvulling geeft aan dat de maximale mogelijkheden van het plan zijn beperkt: het plaatsen van kuilvoerplaten en sleufsilos buiten het bouwvlak is uit het bestemmingsplan gehaald. Ook is mestbe- en verwerking op bedrijfsniveau uitgesloten.

² In de omgeving zijn gelegen de Natura 2000-gebieden Korenburgerveen, Landgoederen bij Brummen, Stelkampsveld, Uiterwaarden IJssel en De Veluwe, alsmede de beschermde Natuurmonumenten De Zumpe en Wildenborch/Bosket.

³ De verplaatsing van het pluimveebedrijf moet meegenomen worden in dit MER omdat:

- de omgevingsvergunning nog niet onherroepelijk is;
- het bestemmingsplan de toestemming om af te wijken van het plan, toegestaan in omgevingsvergunning, bestendig;
- deze vergunning nog niet geeffectueerd is en daarom in de Passende beoordeling niet tot de huidige feitelijke situatie kan worden gerekend.

In de aanvulling is vervolgens inzichtelijk gemaakt:

- de huidige stikstofemissies vanuit het plangebied, bepaald aan de hand van de aanwezige dieren en de huidige stalsystemen;
- hoeveel dieren binnen het huidige stikstofemissieplafond, bij toepassing van nieuwe technieken kunnen worden gehouden;
- hoeveel bouwvlak nodig zou zijn om deze dieraantallen te houden;
- hoeveel hectare uitbreiding er mogelijk is op plangebiedsniveau (het betreft hier immers een bestemmingsplanherziening).

In de aanvulling is voor het in te plaatsen pluimveebedrijf gerekend met de vergunde dieraantallen en het vergunde huisvestingssysteem gegeven het huidig vergund emissieplafond. Vervolgens is berekend hoeveel dieren gehouden kunnen worden wanneer verder gaande stikstofemissie reducerende technieken dan nu vergund worden toegepast in de stallen.

Op het Korenburgerveen is, wanneer stikstofemissie reducerende technieken worden toegepast, een kleine toename van stikstofdepositie (0,1 mol/ha/jaar) berekend. Het Korenburgerveen bestaat grotendeels uit habitatype (H7120ah) "Herstellende hoogvenen – actief hoogveen". Dit habitatype heeft een kritische depositiewaarde van 500 mol N/ha/jr. De huidige depositie is méér dan 2000 mol. Tevens is er in de instandhoudingsdoelstellingen een verbeteropgave voor dit habitatype opgenomen. Een toename, hoe klein ook, is niet toelaatbaar. Daarom is in de aanvulling vervolgens berekend wat het effect is wanneer voor drie locaties de agrarische bestemming wordt omgezet naar een niet-agrarische bestemming, zodat op deze locaties geen vee gehouden kan worden.

Uit de aanvulling op het MER blijkt dat voor 6 agrarische locaties totaal uitbreidingen zoals in het plan mogelijk worden gemaakt, gerealiseerd kunnen worden zonder toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebied Korenburgerveen wanneer gebruik wordt gemaakt van maatregelen (in de aanvulling is de effectiviteit van stikstofemissie reducerende staltechnieken doorgerekend) én de drie benoemde locaties een niet-agrarische bestemming krijgen. De aanvulling biedt niet de informatie om op individueel locatieniveau uit te breiden, dit vraagt om een afzonderlijke afweging.

3. Aandachtspunten voor de besluitvorming

De Commissie wil met onderstaande aanbevelingen een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming. De opmerkingen in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen.

3.1 Volksgezondheid

Het onderwerp volksgezondheid is niet opgenomen in het MER. In diverse zienswijzen wordt op het ontbreken van het onderwerp gewezen.

Er is in het algemeen nog beperkt zicht op dosis-effectrelaties en daardoor ook op de best passende maatregelen om effecten te voorkomen. De Commissie adviseert in de nadere uitwerking van het bestemmingsplan bestuurders en belanghebbenden, globaal, inzicht te geven in de mogelijke gezondheidsrisico's in het buitengebied en te bezien:⁴

- waar meerdere woningen binnen een straal van 250 meter van veehouderijen liggen;
- of het plan leidt tot een menging van verschillende diercategorieën en activiteiten in het plangebied.

Deze informatie kan worden gebruikt om in het bestemmingsplan of in de eventueel daarop volgende vergunningprocedures rekening te houden met effecten op de volksgezondheid.

⁴ Zie ook de kamerbrief "gezondheid en veehouderij" d.d. 8 april 2014. Hierin worden ook de mogelijkheid genoemd om in MER meer aandacht aan gezondheid te geven.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Bronckhorst

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Bronckhorst

Besluit: vaststellen of wijzigen van bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C14, D14 en vanwege passende beoordeling

Activiteit: de gemeente Bronckhorst stelt een bestemmingsplan vast voor het buitengebied Halle-Heide

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER in de Staatscourant van: 29 april 2014
ter inzage legging MER: 1 mei tot en met 11 juni 2014
aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 25 april 2014
voorlopig toetsingsadvies uitgebracht: 30 juni 2014
toetsingsadvies uitgebracht: 16 december 2014

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

W. Foppen

ir. J.J. de Graeff (voorzitter)

ir. C.T. Smit (werkgroepsecretaris)

drs. S.R.J. Jansen

ing. W. Hoeve

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Omdat de Commissie niet is geraadpleegd bij de voorbereiding op het MER heeft ze een locatiebezoek afgelegd op 12 mei 2014 om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- MER Bestemmingsplan buitengebied Halle Heide, 20 februari 2014
- Bestemmingsplan buitengebied Halle Heide, 20 februari 2014
- Aanvulling MER Bestemmingplan buitengebied Halle Heide, 20 november 2014

De Commissie heeft kennis genomen van 13 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 19 juni 2014 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Bestemmingsplan buitengebied Halle Heide en de aanvulling daarop**

ISBN: 978-90-421-3959-6

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

